

USTAWA
z dnia 20 kwietnia 2004 r.
o rolnictwie ekologicznym¹⁾

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2004 r. Nr 93, poz. 898, z 2007 r. Nr 80, poz. 541, Nr 147, poz. 1033.

Art. 1.

Ustawa określa zadania i właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie rolnictwa ekologicznego określonym w:

- 1) rozporządzeniu Rady nr 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 198, 22.07.1991 r., z późn. zm.);
- 2) rozporządzeniu Komisji nr 94/92/EWG z dnia 14 stycznia 1992 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wprowadzenia w życie uzgodnień dotyczących przywozu z państw trzecich przewidzianych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2092/91 w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 011, 17.01.1992 r., z późn. zm.);
- 3) rozporządzeniu Komisji nr 1788/2001/WE z dnia 7 września 2001 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania przepisów dotyczących świadectwa kontroli w odniesieniu do przywozu z państw trzecich, na podstawie art. 11 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91 w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 243, 13.09.2001 r., z późn. zm.);
- 4) rozporządzeniu Komisji nr 1452/2003/WE z dnia 14 sierpnia 2003 r. utrzymującym odstępstwo przewidziane w art. 6 ust. 3 lit. a rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91 w odniesieniu do niektórych gatunków nasion i roślinnego materiału rozmnożeniowego oraz ustanawiającym zasady proceduralne i kryteria dotyczące tego odstępstwa (Dz. Urz. WE L 206, 15.08.2003 r.).

Art. 2.

Użyte w ustawie określenie „producent” oznacza „podmiot gospodarczy” w rozumieniu art. 4 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.

¹⁾ Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

Art. 3.

Organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym są:

- 1) minister właściwy do spraw rolnictwa - upoważniający jednostki certyfikujące, akredytowane w zakresie rolnictwa ekologicznego, zgodnie z Polską Normą PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące działania jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów”, zwane dalej „jednostkami certyfikującymi”, do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów potwierdzających, że płody rolne nieprzetworzone oraz produkty z nich powstałe, w tym także zwierzęta oraz produkty i przetwory pochodzenia zwierzęcego, zostały wyprodukowane lub przetworzone zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w art. 1 pkt 1, zwanych dalej „certyfikatami zgodności”;
- 2) Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwana dalej „Inspekcją”:
 - a) sprawująca nadzór nad upoważnionymi przez ministra właściwego do spraw rolnictwa jednostkami certyfikującymi, zwanymi dalej „upoważnionymi jednostkami certyfikującymi”,
 - b) przyjmująca zgłoszenia producentów podejmujących działalność w rolnictwie ekologicznym,
 - c) upoważniająca, na zasadach określonych w rozporządzeniach, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 3, producentów do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z krajów trzecich niewymienionych na liście Komisji Europejskiej stanowiącej załącznik do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 2, sporządzonej na podstawie art. 11 rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1,
 - d) dokonująca kontroli produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z krajów trzecich, o których mowa w lit. c, w tym kontroli granicznej,
 - e) gromadząca i przechowująca informacje o producentach oraz udostępniająca je podmiotom zainteresowanym, na zasadach określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1;
- 3) upoważnione jednostki certyfikujące przeprowadzające kontrole oraz wydające i cofające certyfikaty zgodności.

Art. 4.

1. Jednostka certyfikująca, w celu upoważnienia jej do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności występuje z wnioskiem do ministra właściwego do spraw rolnictwa.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
 - 1) certyfikat akredytacji w zakresie, o którym mowa w art. 3 pkt 1;
 - 2) inne dokumenty lub informacje niezbędne do stwierdzenia spełniania wymagań określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze decyzji, upoważnia jednostkę certyfikującą do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfika-

tów zgodności, jeżeli spełnia ona wymagania określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw rolnictwa nadaje upoważnionej jednostce certyfikującej numer identyfikacyjny, który umieszcza się na etykiecie produktu ekologicznego obok nazwy upoważnionej jednostki certyfikującej.
5. Minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwanego dalej „Głównym Inspektorem”, cofa, w drodze decyzji, upoważnienie do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w przypadkach określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1, oraz w przypadku nieprzekazywania wykazu producentów, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1.

Art. 5.

1. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 3 pkt 2 lit. a, Główny Inspektor:
 - 1) przeprowadza analizy danych dostarczanych przez upoważnione jednostki certyfikujące;
 - 2) dokonuje kontroli upoważnionych jednostek certyfikujących w zakresie stosowania przez nie procedur kontrolnych, posiadanych środków technicznych i kwalifikacji pracowników oraz dokonuje sprawdzenia dokumentów dotyczących kontroli producentów;
 - 3) przekazuje upoważnionym jednostkom certyfikującym wnioski pokontrolne.
2. Dla zapewnienia skuteczności nadzoru Główny Inspektor może:
 - 1) żądać od upoważnionych jednostek certyfikujących wszelkich dodatkowych informacji i danych związanych z wykonywanym nadzorem;
 - 2) dokonywać sprawdzenia u producentów prawidłowości kontroli wykonanych przez upoważnione jednostki certyfikujące.
3. Do postępowania kontrolnego prowadzonego w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Art. 6.

1. Producent zamierzający podjąć działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego zgłasza zamiar prowadzenia takiej działalności wybranej upoważnionej jednostce certyfikującej i wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, z zastrzeżeniem art. 7.
2. Zgłoszenia dokonuje się na formularzu opracowanym przez Głównego Inspektora, zawierającym informacje określone w załączniku IV do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.
3. Wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przekazuje niezwłocznie kopię zgłoszenia Głównemu Inspektorowi.

Art. 7.

1. Producent zamierzający dokonywać przywozu produktów rolnictwa ekologicznego, o których mowa w art. 3 pkt 2 lit. c, zgłasza zamiar prowadzenia takiej działalności Głównemu Inspektorowi i wybranej upoważnionej jednostce certyfikującej.
2. Główny Inspektor upoważnia, w drodze decyzji, do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego, o których mowa w art. 3 pkt 2 lit. c.

Art. 8.

Do kontroli, o której mowa w art. 3 pkt 2 lit. d, stosuje się odpowiednio przepisy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Art. 9.

1. Upoważniona jednostka certyfikująca przekazuje:
 - 1) do dnia 31 października każdego roku ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz Prezesowi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - wykaz producentów w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1;
 - 2) do dnia 31 stycznia każdego roku ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa i Głównemu Inspektorowi - wykaz producentów podlegających jej kontroli, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego;
 - 3) do dnia 31 stycznia każdego roku Głównemu Inspektorowi - sprawozdanie ze swojej działalności za rok poprzedni.
2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) w pkt 1 - sporządza się na formularzu udostępnianym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
 - 2) w pkt 2 - sporządza się na formularzu udostępnianym upoważnionym jednostkom certyfikującym przez Głównego Inspektora.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy, o których mowa w ust. 2, mając na względzie uzyskanie istotnych informacji dotyczących producentów poddanych kontroli lub spełniających wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym.

Art. 10.

1. Środek ochrony roślin może zostać zakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jeżeli:
 - 1) znajduje się w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o ochronie roślin;
 - 2) zawiera w swoim składzie wyłącznie substancje biologicznie czynne, mikroorganizmy i żywe organizmy wymienione w załączniku II B do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.

2. Nawóz może zostać zakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jeżeli:

- 1) został wprowadzony do obrotu na podstawie przepisów o nawozach i nawożeniu;
- 2) zawiera w swoim składzie wyłącznie substancje wymienione w załączniku II A do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.

[3. Środek poprawiający właściwości gleby może zostać zakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jeżeli zawiera wyłącznie składniki wymienione w załączniku II A do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.]

<3. Środek poprawiający właściwości gleby, którym jest środek wspomagający uprawę roślin w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033), może zostać zakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jeżeli:

- 1) został wprowadzony do obrotu na podstawie przepisów o nawozach i nawożeniu;
- 2) zawiera w swoim składzie wyłącznie substancje wymienione w załączniku nr II A do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.>

<4. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do dodatków do wzbogacenia gleby wytworzonych wyłącznie z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.).>

Nowe brzmienie ust. 3 oraz dodany ust. 4 w art. 10 wchodzi w życie z dn. 15.11.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033).

Art. 11.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, jednostkę organizacyjną kwalifikującą:

- 1) środki ochrony roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym oraz prowadzącą wykaz tych środków,
 - 2) nawozy lub środki poprawiające właściwości gleby do stosowania w rolnictwie ekologicznym oraz prowadzącą wykaz tych nawozów i środków
- mając na względzie potencjał naukowo-badawczy danej jednostki.

Art. 12.

1. Jednostką organizacyjną prowadzącą wykazy:

- 1) dostawców określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 4;
 - 2) nasion, materiału siewnego i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego wyprodukowanego metodami ekologicznymi, zwanych dalej „materiałem”
- jest Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwany dalej „Głównym Inspektoratem”.

2. Wykazy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zawierają w szczególności gatunki, odmiany i ilości materiału.

3. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa właściwy ze względu na siedzibę albo miejsce zamieszkania wnioskodawcy wydaje, w drodze decyzji, pozwolenie na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału niespełniającego wymogów przewidzianych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1, na zasadach określonych w tych przepisach.
- 3a. Wydanie pozwolenia, o którym mowa w ust. 3, nie podlega opłacie skarbowej oraz innym opłatom o charakterze publiczno-prawnym.
4. Dostawcy określani w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 4, przekazują Głównemu Inspektoratowi informacje określone w tych przepisach do końca każdego miesiąca. Informacje przekazuje się na formularzach opracowanych i udostępnianych przez Główny Inspektorat.
5. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze rozporządzenia, określić wykaz gatunków lub odmian roślin uprawnych, których materiał siewny uzyskany niezgodnie z metodami produkcji ekologicznej może być stosowany w rolnictwie ekologicznym, oraz termin, w którym materiał ten może być stosowany w rolnictwie ekologicznym, mając na względzie zapewnienie odpowiedniej ilości materiału siewnego dla rolnictwa ekologicznego.

Art. 13.

1. Na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych, z budżetu państwa można:
 - 1) dofinansować prowadzenie badań dotyczących rolnictwa ekologicznego, w tym wykonywanie analiz na zawartość substancji niedozwolonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym;
 - 2) udzielać dotacji na dofinansowanie kosztów kontroli gospodarstw rolnych, w których prowadzona jest produkcja metodami ekologicznymi.
2. Z budżetu państwa mogą być dofinansowywane działania promocyjne w rolnictwie ekologicznym, w tym udział w targach krajowych i międzynarodowych, na podstawie umów zawartych w trybie przepisów o finansach publicznych.

Art. 14.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa przekazuje informacje oraz sprawozdania Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim Unii Europejskiej w zakresie wymaganym w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 1 pkt 1.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze rozporządzenia, określić szczegółowe warunki dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym, mając na względzie uwarunkowania lokalne oraz dopuszczone odstępstwa w zakresie produkcji ekologicznej określone w rozporządzeniach, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4.

Art. 15.

1. Kto:
 - 1) wprowadza do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego produkty, które zostały wyprodukowane, wyhodowane, pozyskane lub przetworzone niezgodnie z warunkami wymaganymi w produkcji metodami ekologicznymi,

- 2) zamieszcza na etykiecie lub opakowaniu środka spożywczego, który nie został wyprodukowany, wyhodowany, pozyskany lub przetworzony zgodnie z warunkami wymaganymi w produkcji metodami ekologicznymi, napisy sugerujące, że środek ten jest produktem rolnictwa ekologicznego,
- 3) pakuje, transportuje lub znakuje produkty rolnictwa ekologicznego niezgodnie z art. 10 ust. 1 lit. d i ust. 2 oraz z załącznikiem III do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1

- podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

<3. Kto wprowadza do obrotu nawóz lub środek poprawiający właściwości gleby, którym jest środek wspomagający uprawę roślin w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu niezakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jako przeznaczony do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jest obowiązany do wycofania go z obrotu. Przepisy art. 37 ust. 1- 5 tej ustawy stosuje się odpowiednio.>

Art. 16.

1. Producenci, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wytwarzają produkty rolnictwa ekologicznego i posiadają ważny certyfikat zgodności wydany przez upoważnione jednostki certyfikujące na podstawie przepisów dotychczasowych, mogą wprowadzać te produkty do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego do dnia upływu ważności tego certyfikatu.
2. Produkt wprowadzony do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego na podstawie przepisów dotychczasowych, może znajdować się w obrocie do dnia upływu terminu jego ważności.
3. Do okresu przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi zalicza się udokumentowany okres przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi rozpoczęty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.
4. Upoważnienia wydane jednostkom certyfikującym oraz nadane im numery identyfikacyjne na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2004 r.

Dodany ust. 3 w art. 15 wchodzi w życie z dn. 15.11.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033).

Art. 17.

Traci moc ustawa z dnia 16 marca 2001 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz.U. Nr 38, poz. 452 oraz z 2003 r. Nr 223, poz. 2220).

Art. 18.

Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

